

İndekse Giren Dergiler ile İlgili Bilgiler

G. ÇELİK*

* Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi, Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı, Allerji Hastalıkları Bilim Dalı, ANKARA

Periyodik dergiler taşıdıkları bazı özellikler doğrultusunda uluslararası indeksler içinde yer alırlar. Tıp alanında “Science Citation Index” tanımlanan bilimsel özellikleri taşıyan dergilerden oluşmuştur. Bu indeksin daha genişletilmiş -seçim koşulları esnekleştirilmiş- dergileri kapsayan formu ise “Science Citation Index Expanded”dir. İnternet aracılığı ile yayın arama kaynağı olan “med-line” ise bilindiği gibi SCI veya SCI-expanded içinde yer alan dergilerin yanı sıra bu indekslere girmeyen dergilere de ulaşabilmektedir.

A. Bir derginin SCI veya SCI-expanded kapsamında yer alması için gerekli kriterler nelerdir?

Yakın zamanda yapılan ve dergilere “atıf” oranının değerlendirilmesinde alınan toplam atıf sayısının yarısından sadece 150 derginin sorumlu olduğu ve yine aynı dergilerin ise yayınlanan dergilerin dörtte birini oluşturduğu gözlenmiştir. Buradan da anlaşılacağı üzere yayınlanan dergilerin belirli özellikleri birbiri ile örtüşmemektedir. 1930’lu yıllarda da benzer gözlemin elde edilmiş olması, belirli özellikleri

taşıyan dergilerin belirli bir indekste yer alması gerekliliğini ortaya çıkarmıştır. Günümüzde bu kriterlerin değerlendirilmesi “Institute for Scientific Information (ISI)” tarafından yapılmaktadır. İki haftada bir, alanlarında deneyimli bilim adamlarının oluşturduğu komiteler indekse girmek için yeni başvuru yapan dergilerin indekse uygunluğunu değerlendirir. Bunun yanı sıra halen indekste olan dergilerin de uygunluk açısından yeniden-değerlendirmesi yapılır. Kısa başlıklar altında bir bilimsel derginin “SCI veya SCI-expanded” kapsamında yer alması için değerlendirilen koşullar Tablo 1’de izlenmektedir. İndekslerde yer alabilmek için bu koşullardan tümünün karşılanması zorunludur.

B. Bir derginin SCI veya SCI-expanded kapsamında olduğu nasıl saptanır?

İnternet üzerinde <http://www.isinet.com> adresine girilir. Bu sayfa sadece tıp alanında değil tüm bilim alanlarındaki indekslere de ulaşma şansı sağlar. Buradan iki yol ile taranan derginin tanımlanan indeksler kapsamında olup olmadığı anlaşılır (Resim 1).

Yazışma Adresi: Dr. G. ÇELİK

Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi, Göğüs Hastalıkları Anabilim Dalı, Allerji Hastalıkları Bilim Dalı, ANKARA

Tablo 1. Bir bilimsel derginin “SCI veya SCI-expanded” kapsamında yer alması için istenilen özellikler.

- 1. Derginin periyoditesi:** Derginin mutlaka tanımlandığı sıklıkta düzenli olarak basılması istenmektedir. Basım zamanının günler bazında bile gecikmesi istenmemektedir. Bunun için en azından son üç sayı editörler tarafından değerlendirilir.
- 2. Derginin “Uluslararası editörler anlaşması” kurallarına uygun olması:** Dergi başlığı (bilgilendirici ve tam tanımlayıcı olarak), özet, referanslar için tam bibliyografik bilgi, her yazarın tam adresi, vs.’nin standart her dergide olması.
- 3. İngilizce başlık, özet ve anahtar kelimelerin makalelerde bulunması.**
- 4. “Peer review” aşaması:** Makalelerin dergiye gönderilmesini takiben mutlaka o konuda deneyimli bilim adamları tarafından değerlendirme aşamasından geçmesi.
- 5. Editöryal içerik:** Derginin kapsamının iyi seçilmiş olması şansını artırır.
- 6. Uluslararası farklılık:** Derginin uluslararası niteliğini taşıması için mutlaka dünyanın değişik bölgelerinden yayımlar basmalı ve atıf almalıdır.
- 7. Atıf alma düzeyi:** Bir yayının atıf alması hedefe ulaşıldığını gösteren en önemli parametredir. “Impact factor”, bir derginin bir yılda yayın başına ortalama aldığı atıf sayısıdır. Bu sayının artması derginin bilimsel içeriğinin yüksek olduğunu gösterir.

Resim 1. Uluslararası indekslere ulaşmak için <http://www.isinet.com> adresine girildiğinde ekranda beliren ana sayfa.

Birinci Yol= Kısa Yol

Ana sayfanın sağında “search term” butonunun hemen üstünde aranan derginin istenen verisini seçmek için bir bölüm vardır. Özel bir seçim olmadıkça “search term” butonunun üstünde “title word” seçilidir. Bu arama seçeneği yeterli görülürse başlıktan herhangi bir kelime kutucuğa yazılır. Takiben “go” butonu tıklanır. Tanımlanan dergi yayınevi, ISSN numarası ve varsa yayınevinin web adresi ile ekranda görünür. Bu bölümdeki diğer seçenekler “başlığın bütün olarak yazılması= “full title” veya derginin biliniyorsa “ISSN” numarasının yazılarak derginin aranmasıdır. Bunun sonucu olarak aranan derginin SCI veya SCI-expanded kapsamında olup olmadığı anlaşılır. Ancak bu arama yönteminde aranan derginin “SCI” veya “SCI-expanded”den hangisinin kapsamında olduğu anlaşılabilir.

İkinci Yol= Uzun Yol

Aranan derginin özellikle “SCI” ile “SCI-expanded”den hangisinin kapsamında olduğunu anlaşılması için bir miktar daha uzun olan ikinci yol seçilir (Resim 1). Ana sayfanın sol kısmında bulunan “journal list” tıklanır. Burada istenen dergilere ulaşabilmek için mevcut indekslerin listesi (tüm bilimlerin) görülür. “SCI” ve “SCI-expanded” bu listenin en altına doğru yer almaktadır (Resim 2).

Hangi indekse girilecekse onun seçilerek tıklanması gerekir. Ancak öncelikli olarak “SCI”nin seçilerek derginin burada aranması daha doğrudur. Çünkü SCI’de yer alan dergiler aynı zamanda “SCI-expanded”de de görülür. Bu nedenle öncelikle “SCI-expanded”e bakılırsa ve aranan dergi aslında “SCI”ye giren bir dergi ise yanlış bir değerlendirmeye neden ola-

Resim 2. “Journal list” seçildiğinde ekranda tüm bilim alanlarının indeksleri belirir. SCI ve SCI-expanded listenin en altındadır (sağdaki resim).

çaktır. Örneğin “Allergy” dergisi SCI kapsamında olmasına karşın “SCI-expanded” opsiyonu seçildiğinde bu listede de çıkacaktır. Ancak tersi söz konusu değildir. SCI-expanded kapsamındaki bir dergi kesinlikle “SCI” kapsamında gözlenmez. Hangi indeks aranacaksa tıklandıktan sonra beliren sayfada birkaç farklı arama modu gözlenir (Resim 3).

Burada dört farklı arama opsiyonu vardır. “Search” aranacak hedef biliniyorsa tercih edilebilecek şıklardan biridir. Eğer bu opsiyon tercih edilirse bir sonraki sayfada dergi tam başlığa, ISSN numarasına veya başlıktan herhangi bir kelimeye göre aranabilir. Örneğin “title word” seçilerek “allergy” yazılırsa o indeks kapsamında başlığında “allergy” kelimesi

Resim 3. SCI sayfasına girince ekranda 4 farklı seçenek kutusu belirir.

geçen tüm dergiler ekranda belirecektir (Resim 4). “View subject category” seçilir ise ekranda bir sonraki sayfadaki konular belirecektir. Burada devam etmek için bir konunun seçilerek devam edilmesi gereklidir. Bunun sonucunda seçilen alan ile ilgili tüm dergiler ekranda belirecektir. Örneğin konu “allergy” seçilirse o in-

Resim 4. “Search” butonu üzerinden “title word” allergy yazıldığında başlığında allergy kelimesi geçen tüm dergiler ekranda belirir.

deks kapsamındaki ve allerji ile ilgili tüm dergiler ekranda belirecektir. Dergiler, yayınevi, ISSN numarası ve varsa web adresleri ile ekranda belireceklerdir. Bu sayfa istenirse "print" komutu verilerek basılabilir. "View journal list" taranan indeksteki tüm dergilerin listesini verir. "View journal changes"te ise derginin indekste olup olmadığı veya çıkarılmış ise bu tür veriler elde edilebilir.

Bu indeksler günümüzde doçentlik sınavı başvurularında da önemlidir. Yüksek Öğrenim Kurumu adayın sınav başvurusunda mutlaka indekse girdiğini gösteren belge ile başvurusunu getirmiştir.

SCIENCE CITATION INDEX'E GİREN ALLERJİ DERGİLERİ

1. ALLERGY

Ayda bir yayınlanır

ISSN: 0105-4538

Adres:

BLACKWELL MUNKSGAARD

35 NORRE SOGADE, PO BOX 2148,

COPENHAGEN, DENMARK, DK-1016

2. ANNALS OF ALLERGY ASTHMA & IMMUNOLOGY

Ayda bir yayınlanır

ISSN: 1081-1206

Adres:

AMER COLL ALLERGY ASTHMA

IMMUNOLOGY

85 WEST ALGONQUIN RD SUITE 550,

ARLINGTON HTS, USA, IL, 60005

3. CHEMICAL IMMUNOLOGY

Düzensiz yayınlanır

ISSN: 1015-0145

Adres:

KARGER

ALLSCHWILERSTRASSE 10, BASEL,

SWITZERLAND, CH-4009

4. CLINICAL AND EXPERIMENTAL ALLERGY

Ayda bir yayınlanır

ISSN: 0954-7894

Adres:

BLACKWELL PUBLISHING LTD

9600 GARSINGTON RD, OXFORD, ENGLAND,
OXON, OX4 2DG

5. CLINICAL REVIEWS IN ALLERGY & IMMUNOLOGY

İki ayda bir yayınlanır

ISSN: 1080-0549

Adres:

HUMANA PRESS INC

999 RIVERVIEW DRIVE SUITE 208, TOTOWA,
USA, NJ, 07512

6. CONTACT DERMATITIS

Ayda bir yayınlanır

ISSN: 0105-1873

Adres:

BLACKWELL MUNKSGAARD

35 NORRE SOGADE, PO BOX 2148,

COPENHAGEN, DENMARK, DK-1016

7. IMMUNOLOGY AND ALLERGY CLINICS OF NORTH AMERICA

Yılda 3 kez yayınlanır

ISSN: 0889-8561

Adres:

W B SAUNDERS CO

INDEPENDENCE SQUARE WEST CURTIS

CENTER, STE 300, PHILADELPHIA,

USA, PA, 19106-3399

8. INTERNATIONAL ARCHIVES OF ALLERGY AND IMMUNOLOGY

Ayda bir yayınlanır

ISSN: 1018-2438

Adres:

KARGER

ALLSCHWILERSTRASSE 10, BASEL,

SWITZERLAND, CH-4009

9. JOURNAL OF ALLERGY AND CLINICAL IMMUNOLOGY

Ayda bir yayınlanır

ISSN: 0091-6749

Adres:

MOSBY, INC

11830 WESTLINE INDUSTRIAL DR, ST LOUIS,
USA, MO, 63146-3318

10. MONOGRAPHS IN ALLERGY

Yılda 3 kez yayınlanır

ISSN: 0077-0760

Adres:

KARGER

ALLSCHWILERSTRASSE 10, BASEL,
SWITZERLAND, CH-4009

11. PEDIATRIC ALLERGY AND IMMUNOLOGY

Üç ayda bir yayınlanır

ISSN: 0905-6157

Adres:

BLACKWELL MUNKSGAARD

35 NORRE SOGADE, PO BOX 2148,
COPENHAGEN, DENMARK, DK-1016

SCIENCE CITATION INDEX EXPANDED'E GİREN ALLERJİ DERGİLERİ

1. ALLERGOLOGIE

Ayda bir yayınlanır

ISSN: 0344-5062

Adres:

DUSTRI-VERLAG DR KARL FEISTLE
BAJUWARENRING 4, OBERHACHING,
GERMANY, D-82041

2. ALLERGY AND ASTHMA PROCEEDINGS

İki ayda bir yayınlanır

ISSN: 1088-5412

Adres:

OCEAN SIDE PUBLICATIONS INC
95 PITMAN ST, PROVIDENCE USA, RI, 02906

3. ASIAN PACIFIC JOURNAL OF ALLERGY AND IMMUNOLOGY

Üç ayda bir yayınlanır

ISSN: 0125-877X

Adres:

ALLERGY IMMUNOL SOC THAILAND

MAHIDOL UNIV, DEPT MICROBIOL
IMMUNOL, FACULTY TROPICAL MED,
BANGKOK, THAILAND, 10400

4. CURRENT ALLERGY AND ASTHMA REPORTS

İki ayda bir yayınlanır

ISSN: 1529-7322

Adres:

CURRENT SCIENCE INC

400 MARKET STREET, STE 700, PHILADELPHIA,
USA, PA, 19106

5. JOURNAL OF ASTHMA

İki ayda bir yayınlanır

ISSN: 0277-0903

Adres:

MARCEL DEKKER INC

270 MADISON AVE, NEW YORK, USA, NY, 10016

6. JOURNAL OF INVESTIGATIONAL ALLERGOLOGY AND CLINICAL IMMUNOLOGY

Üç ayda bir yayınlanır

ISSN: 1018-9068

Adres:

HOGREFE & HUBER PUBLISHERS

ROHNSWEG 25, GOTTINGEN,
GERMANY, D-37085

7. REVUE FRANCAISE D ALLERGOLOGIE ET D IMMUNOLOGIE CLINIQUE

İki ayda bir yayınlanır

ISSN: 0335-7457

Adres:

EDITIONS SCIENTIFIQUES MEDICALES

ELSEVIER

23 RUE LINOIS, PARIS CEDEX 15,
FRANCE, 75724